

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

w roku szkolnym 2011/2012

Podstawy prawne nadzoru pedagogicznego.

- Konstytucja RP – art. 70 ustęp 3 „Zasady nadzoru pedagogicznego nad szkołami i zakładami wychowawczymi określa ustawa”.
- Ustawa o systemie oświaty art.33 i dalsze.
- Rozporządzenie MEN z dnia 7 października 2009 r. (Dz.U. nr 168 poz. 1324).

OBSZAR: Procesy zachodzące w szkole lub placówce.

WYMAGANIE: 2.3. Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany.

Data sporządzenia: 20 czerwca 2012 roku

Raport przeznaczony jest dla:

1. Dyrektora szkoły.
2. Rady Pedagogicznej.
3. Rodziców uczniów klas 0-VI

Autorzy:

1. Maria Batko - Kotaś
2. Monika Czekańska – Buła
3. Iwona Gawrońska – Lacheta
4. Maria Głowacka
5. Dorota Przebinda
6. Beata Żądło

I. WSTĘP

1. Opis przedmiotu ewaluacji.

Ewaluacja wewnętrzna została przeprowadzona w **obszarze: Procesy zachodzące w szkole lub placówce.**

Wybrane **wymaganie** to: **2.3. Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany.**

Uzasadnienie istoty wymagania

Dla powodzenia procesów edukacyjnych w szkole znaczenie ma nie tylko ich treść, ale również sposób, w jaki są one realizowane. Wskazówką są tu zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, których monitorowanie i doskonalenie wpływa na podnoszenie na wyższy poziom toczące się w szkole procesy. Praktycznie niemożliwe jest prowadzenie procesu edukacyjnego bez aktywności uczących się. Dotyczy to zarówno wykorzystywanych metod dydaktycznych, organizacji zajęć w sposób sprzyjający uczeniu się, jak i włączaniu uczniów do pracy (refleksji) nad doskonaleniem przebiegu różnego rodzaju zajęć odbywających się w szkole. Duży wpływ na zaangażowanie uczniów w proces edukacji ma dostarczanie im informacji o postępie, jaki się dokonuje w ich rozwoju intelektualnym, społecznym i osobistym. Spełnia to ważną rolę motywującą do nauki i pomaga w planowaniu dalszego własnego rozwoju. Wymaganie to podkreśla znaczenie nauki dla doskonalenia procesów edukacyjnych. Zachęca do odnoszenia się do najnowszych wniosków z badań (na przykład nad tym, jak ludzie się uczą, jak funkcjonuje mózg), do planowania i organizowania procesów edukacyjnych.

2. Cel ewaluacji.

- Określenie efektów programów, projektów lub działań podejmowanych lub realizowanych w szkole.
- Identyfikacja słabych i mocnych stron ewaluowanego obszaru.
- Podniesienie skuteczności i efektywności działań.
- Identyfikacja zagrożeń.
- Dostarczenie informacji koniecznych do podejmowania decyzji.

Ustalenie czy procesy edukacyjne realizowane w szkole zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej; czy procesy edukacyjne są planowane, monitorowane i doskonalone; czy w szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów/dzieci, analizuje się wyniki tego monitoringu i wdraża wnioski z tej analizy; czy ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach, pomaga im uczyć się i planować proces uczenia się.

3. Opis ewaluacji.

a) podstawę stanowiły trzy pytania kluczowe:

- W jaki sposób planuje się procesy edukacyjne przebiegające w szkole?
- W jaki sposób uczniowie i rodzice wykorzystują informację dotyczącą oceniania uczniów?
- Jakiego rodzaju działania podejmuje się w celu monitorowania osiągnięć uczniów?

b) wykorzystane metody, techniki i narzędzia badań to:

- ankieta dla rodziców
- ankieta dla uczniów,
- zogniskowany wywiad grupowy z nauczycielami (fokus),
- wywiad z dyrektorem szkoły,
- analiza dokumentów,
- obserwacja placówki.

W badaniach posłużono się następującymi metodami:

- ilościową (ankiety dla rodziców uczniów klas I-VI, ankiety dla uczniów klas III-VI),
- jakościową (analiza dokumentów, wywiad fokusowy, wywiad, obserwacja).

Dobór próby badawczej miał charakter losowy.

Grupę badawczą stanowili:

- rodzice uczniów klas I-VI,
- uczniowie klas III-VI,
- nauczyciele poszczególnych zespołów przedmiotowych,
- dyrektor szkoły.

Podstawę przeprowadzonych badań stanowiły **ankiety skierowane zarówno do rodziców, jak i uczniów.**

Kwestionariusz ankiety dla rodziców zawierał 8 pytań. Były to pytania zamknięte. Zawierały kafeterię odpowiedzi, z których ankietowany mógł wybrać jedną lub kilka odpowiedzi. Były one tak skonstruowane, że nie ograniczały swobody wypowiedzi. Respondenci mieli możliwość podania własnych propozycji w kategorii „inne”, co pozwoliło dostrzec pozostałe istotne aspekty analizowanego obszaru.

Badaniami objęto 154 rodziców uczniów z klas I-VI co stanowi 40% ogółu rodziców uczniów tychże klas.

Ankietowani:

- klasy I-III - 92 rodziców, w tym 64 kobiety i 28 mężczyzn co stanowi 60%
- klasy IV- VI – 62 rodziców, w tym 40 kobiet i 22 mężczyzn co stanowi 40%

Ogółem: klasy I – VI - 147 rodziców; w tym 104 (68%) kobiety i 50 (32%) mężczyzn.

Ankieta została przeprowadzona wśród rodziców 26 stycznia 2012 roku w czasie zebrania z rodzicami.

Kwestionariusz ankiety skierowanej do uczniów zawierał 8 pytań. Były to pytania zamknięte. Pytania zawierały kafeterię odpowiedzi, z których ankietowany mógł wybrać jedną lub kilka odpowiedzi.

Badaniami objęto 118 uczniów z klas III-VI co stanowi 51% ogółu uczniów tychże klas.

Ankietowani:

- klasy III - VI - 118 uczniów, w tym 44 dziewczęta (37%) i 74 (63%) chłopców.

Ankieta została przeprowadzona wśród uczniów od 30 stycznia do 3 lutego 2012 roku na lekcjach wychowawczych.

Dobór próby badawczej miał charakter losowy.

FGI (focus group interview) – wywiad grupowy, zogniskowany został przeprowadzony przez moderatora – członka zespołu ewaluacyjnego Monikę Czekańską - Bułę we współpracy z pozostałymi członkami zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej szkoły w dniu 19 stycznia 2012 roku.

W spotkaniu wzięła udział grupa nauczycieli uczących w klasach 1-6 Szkoły Podstawowej nr 151 składająca się z 8 osób, którą stanowili przedstawiciele poszczególnych zespołów przedmiotowych tj. nauczyciele: nauczania wczesnoszkolnego, przedmiotów humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych, religii. Zabrakło przedstawicieli następujących zespołów: języków obcych, wychowania fizycznego, nauczycieli wspierających w klasach integracyjnych, co było spowodowane nieobecnością wylosowanych osób (L-4 od dnia, w którym był prowadzony fokus). Ze względów organizacyjnych nie było możliwości powtórzenia losowania w celu uzupełnienia grupy reprezentatywnej.

Materiał uzyskany w efekcie przeprowadzenia FGI to cyfrowy zapis nagrania z dyktafonu, notatki prowadzone przez osobę asystującą oraz sporządzone przez moderatora zaraz po zakończeniu badania. Sporządzono stenogram nagrania audio.

Analiza dokumentów dotyczyła głównie sposobów planowania procesów edukacyjnych; sprawdzenia czy są dokumenty potwierdzające monitorowanie jakości i efektywności procesu uczenia się uczniów i co z nich wynika oraz jakie zapisy w szkolnym systemie oceniania wskazują, że ocenianie informuje o postępach w nauce; czy liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia, czy ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy.

Wywiad z dyrektorem szkoły- Panią Justyną Sikorską-Grzyb miał na celu dostarczenie informacji w jaki sposób organizuje się w szkole procesy edukacyjne; czy w tegorocznym planie pracy szkoły uwzględniono realizację dodatkowych projektów i programów; w jaki sposób jest prowadzony monitoring osiągnięć uczniów.

Obserwacja placówki miała na celu uzyskanie informacji, czy w szkole widoczne są informacje o sukcesach uczniów; jakie możliwości ma szkoła do korzystania z technologii informatyczno-komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli (jakie szkoła ma ograniczenia w tym względzie); czy wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczebności klas.

c) warunki w jakich dane były zbierane

Badania zostały przeprowadzone w warunkach szkolnych. Zbieranie danych miało miejsce od stycznia do połowy maja bieżącego roku szkolnego (zgodnie z opracowanym harmonogramem).

W listopadzie 2011 roku przeprowadzono badania pilotażowe, a następnie 26 stycznia 2012 roku podczas zebrań z rodzicami - ankietę dla rodziców uczniów klas I-VI oraz na lekcjach wychowawczych od 30 stycznia do 3 lutego – ankietę dla uczniów z klas III-VI. Wywiad grupowy z nauczycielami (fokus) zorganizowano 19 stycznia 2012 roku w bibliotece szkolnej, a analizy dokumentów dokonano w lutym oraz marcu 2012 roku. Dane uzupełniono o wywiad z dyrektorem szkoły przeprowadzonym 7 maja 2012 roku oraz obserwację placówki (co w projekcie ewaluacji nie było wcześniej uwzględnione).

II. PREZENTACJA WYNIKÓW BADAŃ

Zgodnie z przedmiotem ewaluacji pytania ankietowe, wywiad fokusowy, analiza dokumentów oraz wywiad z dyrektorem szkoły i obserwacja placówki miały wyjaśnić kwestie dotyczące:

- planowania w szkole procesów edukacyjnych i organizowania ich w sposób sprzyjający uczeniu się,
- informowania rodziców o postępach w nauce ich dzieci i wykorzystywania przez nich tych informacji,
- monitorowania osiągnięć postępów w nauce.

1) W jaki sposób planuje się procesy edukacyjne przebiegające w szkole?

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

- szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;
- program wychowawczy szkoły obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym;
- program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły oraz program profilaktyki tworzą spójną całość i muszą uwzględniać wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.

Z przeprowadzonych badań wynika, że procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane, mają charakter zorganizowany.

Na podstawie wywiadu udzielonego przez dyrektora oraz analizy dokumentacji stwierdzono, że w placówce tworzy się następujące dokumenty związane z planowaniem procesów edukacyjnych:

- arkusz organizacyjny,
- plan budżetowy,
- plan nadzoru pedagogicznego,
- szkolny zestaw programów nauczania,
- przedmiotowy system oceniania, wymagania edukacyjne,
- szczegółowe warunki i sposoby oceniania wewnątrzszkolnego (Statut Szkoły),
- tygodniowy rozkład zajęć,
- harmonogram szkoleń Rady Pedagogicznej,
- plan doskonalenia zawodowego (WDN),
- Szkolny Program Wychowawczy,
- Szkolny Program Profilaktyki,
- plany poszczególnych zespołów samokształceniowych (w tym plany wychowawców, zespołów przedmiotowych, świetlicy, biblioteki, zespołu psychologiczno-pedagogicznego, kalendarz imprez i uroczystości szkolnych),
- IPET i KIPU
- indywidualne programy dla uczniów.

Za powstanie tych dokumentów odpowiedzialni są dyrektor, wicedyrektorzy, nauczyciele, wychowawcy, zespoły przedmiotowe, zespoły samokształceniowe, zespoły diagnostyczne oraz rodzice.

Stwierdzono, że w arkuszu organizacyjnym zaplanowano zajęcia zgodnie z Ramowym Planem Nauczania.

Odpowiednio do istniejących potrzeb szkoła organizuje:

- zajęcia opiekuńcze zapewniające dzieciom interesujące spędzenie czasu, przyjazną atmosferę i bezpieczeństwo (świetlica szkolna i prowadzone tam zajęcia oraz koła zainteresowań prowadzone przez nauczycieli np. koło dziennikarskie, ekologiczno-przyrodnicze, sportowe oraz przez specjalistów z zewnątrz np. kółko plastyczne, szachy, robotyka, taniec),
- zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce,
- warunki do prezentowania osiągnięć uczniów np. muzycznych, wokalnych, tanecznych, sportowych, teatralnych i innych.

W ramach godzin do dyspozycji dyrektora, godzin wynikających z art.42KN, na podstawie wniosków wynikających z monitorowania procesów edukacyjnych nauczyciele prowadzą dodatkowe zajęcia uwzględniające potrzeby uczniów m.in. zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze; zajęcia ruchowe, w tym o charakterze korekcyjnym; zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów: praca z uczniem zdolnym lub z uczniem mającym trudności w nauce; zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów.

W planowaniu procesów edukacyjnych nauczyciele uwzględniają przede wszystkim potrzeby i możliwości uczniów.

Zaplanowano następujące zajęcia dodatkowe, m.in.:

- koło ekologiczno-przyrodnicze,
- zajęcia biblioteczne,
- koło recytatorskie,
- „Lajkonik” – koło redakcyjne (w ramach edukacji regionalnej)
- koło matematyczne,
- zespołowe gry sportowe,
- koło biblijne,
- koło dziennikarskie,
- zajęcia przygotowujące uczniów do konkursów przedmiotowych i innych,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (przedmiotowe),
- zajęcia rewalidacyjne,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- zajęcia metodą ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne,
- zajęcia z gimnastyki korekcyjnej,

- zajęcia logopedyczne,
- zajęcia z uczniem zdolnym,
- zajęcia wg programu TGA dla dzieci z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym.

Analiza dokumentów wykazała, że uczniowie uczestniczą w dodatkowych zajęciach prowadzonych na terenie szkoły.

Są to:

- koła zainteresowań (w tym sportowe) - 116 uczniów,
- zajęcia rewalidacyjne – 60 uczniów,
- zajęcia wg programu TGA dla dzieci z upośledzeniem umysłowym – 2 uczniów,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze – 118 uczniów,
- zajęcia przygotowujące do konkursów – 47 uczniów,
- zajęcia z uczniem zdolnym – 2 uczniów

W szkolnym zestawie programów nauczania są uwzględniane zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, np.

- sale zajęć nauczania wczesnoszkolnego składają się z dwóch części: rekreacyjnej i dydaktycznej,
- zespoły klasowe liczą od 16 do 26 uczniów,
- edukacja w klasach I-III realizowana jest w formie kształcenia zintegrowanego; treści nauczania są ułożone w układzie spiralnym,
- w klasach I-III edukacja wczesnoszkolna powierzona jest jednemu nauczycielowi (w klasach integracyjnych-dwóm),
- prowadzenie zajęć z zakresu edukacji muzycznej, zajęć komputerowych i języka nowożytnego powierzono nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje w tym zakresie w następujących klasach:
 - język nowożytny (język angielski) w klasach I-III
 - zajęcia komputerowe w klasach I-II
 - edukacja muzyczna w klasach trzecich
 - wychowanie fizyczne – 2 godziny- nauka pływania – instruktorzy KSOS – w klasach I-III

- zalecane warunki i sposoby realizacji postawy programowej na poszczególnych edukacjach i przedmiotach są uwzględniane np.

- edukacja polonistyczna (język polski) - rozwijanie zamiłowania do czytelnictwa (korzystanie z biblioteki, uczestnictwo w zajęciach bibliotecznych, kąciki czytelnicze w salach); uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów, szkoła organizuje zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce języka polskiego;
- edukacja matematyczna (matematyka) - wspomaganie rozwoju czynności umysłowych, gdzie dominującą formą zajęć są zabawy, gry i sytuacje zadaniowe, w których dzieci manipulują np. liczmanami (proces ten wspierają środki dydaktyczne pozyskane m.in. z realizacji projektów edukacyjnych na terenie szkoły);
- edukacja przyrodnicza (przyroda) - realizowana m.in. w naturalnym środowisku poza szkołą (liczne wyjścia, wycieczki); kąciki przyrodnicze (w nich m.in. uprawa roślin);
- zajęcia komputerowe – prowadzone są w dwóch pracowniach komputerowych (jedna dla klas I-III, druga dla klas IV-VI) w pełni wyposażonych, z dostępem do Internetu, zajęcia są prowadzone w korelacji z pozostałymi obszarami edukacji;
- język obcy nowożytny - zajęcia z języka angielskiego prowadzone są w odpowiednio wyposażonej sali; wśród niezbędnych pomocy znajdują się słowniki, pomoce wizualne, odtwarzacz płyt CD, komplet płyt do nauczania;
- edukacja artystyczna (muzyka, plastyka) – szkoła stwarza warunki do obcowania z „żywą” muzyką poprzez udział uczniów w koncertach i spektaklach muzycznych, organizowanych w szkole i poza szkołą oraz do publicznej prezentacji umiejętności muzycznych uczniów; nauczyciele stwarzają możliwości czynnego uczestnictwa uczniów w kulturze, w wystawach i wydarzeniach artystycznych, organizowanych w szkole i poza szkołą;
- wychowanie fizyczne - zajęcia z dziećmi prowadzone są na boisku, w sali gimnastycznej, na basenie;
- zajęcia techniczne – w klasach starszych pozwalają przygotować ucznia do uzyskania karty rowerowej.

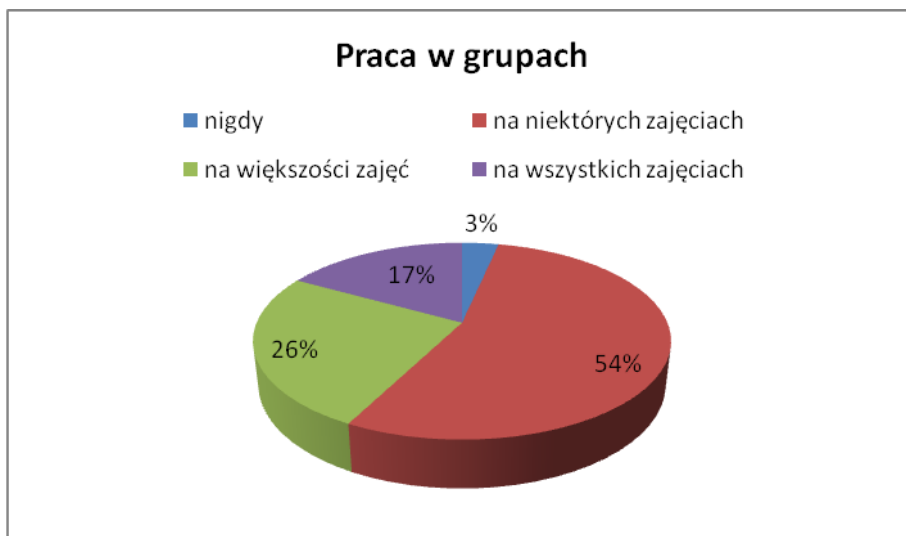
- wyposażenie klas w meble i sprzęt (ławki, stoliki) dostosowany jest dla wielu uczniów,

Jak wynika z obserwacji szkoły, wielkość sal lekcyjnych jest odpowiednia do liczebności klas. W większości sal znajduje się zbyt duża liczba ławek i krzeseł co spowodowane jest dostosowywaniem ich wielkości do wzrostu dziecka, a w tym samym pomieszczeniu uczą się zarówno dzieci młodsze, jak i starsze.

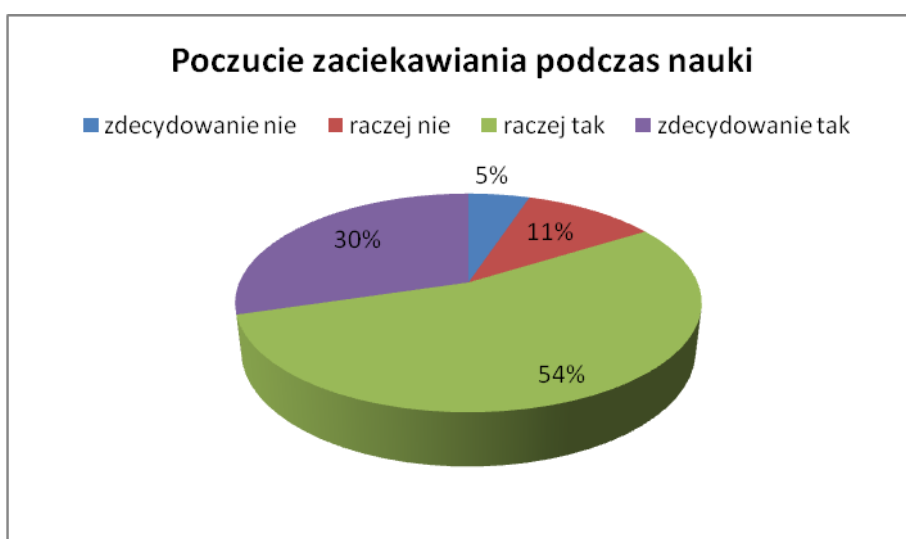
- uczniowie klas I-III mają możliwość pozostawienia w szkole części swoich podręczników i przyborów szkolnych, a wysokość ławek i krzeseł dostosowana jest do wzrostów uczniów,
- sale zajęć wyposażone są w pomoce dydaktyczne i nowoczesne środki audiowizualne,
- nauczyciele realizując podstawę programową stosują zalecane formy i metody pracy z uczniami.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Nauczyciele wymieniają metody aktywne – jako najczęściej stosowane w pracy z uczniami. Wymieniają wśród nich projekt edukacyjny, gry dydaktyczne, dramę, burzę mózgow, kulę śnieżną, zajęcia warsztatowe w muzeach. Ponadto uatrakcyjnianie procesu edukacji poprzez: organizacje wycieczek, zielonych szkół.

Zdecydowana większość uczniów (54%) stwierdziła, że pracuje w grupach tylko na niektórych zajęciach, natomiast 43% badanych pracuje na większości lub na wszystkich zajęciach.

54% uczniów uważa, że ucząc się czuje się raczej zaciekawiona przez nauczycieli.

Na wybór stosowanej metody pracy z uczniami wpływają przede wszystkim możliwości uczniów, cele i treść zajęć, liczebność klasy, dostęp do pomocy dydaktycznych.

Nauczyciele biorący udział w wywiadzie fokusowym wyrazili opinię, że w szkole nie ma ograniczeń w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.

Jedynym ograniczeniem może być niewystarczająca ilość środków finansowych na zakup sprzętu, pomocy dydaktycznych, czy wyposażenia sal, które ulegają zniszczeniu lub są niewystarczające ze względu na ciągły postęp techniczny, technologiczno-informacyjny.

Dla zapewnienia ciągłości wychowania i kształcenia nauczyciele znają podstawę programową nauczanego przedmiotu oraz wcześniejszego, a także następnego etapu edukacyjnego.

Na terenie szkoły zorganizowano kolejno szkolenia:

„Nowa podstawa programowa – planowanie pracy nauczyciela szkoły podstawowej i gimnazjum” (25.02.2010);

„Nowa podstawa programowa w edukacji wczesnoszkolnej” (4.03.2011);

„Nowa podstawa programowa na etapie IV-VI – planowanie pracy nauczyciela (12.04.2012).

W planie pracy szkoły dodatkowo uwzględniana jest realizacja na terenie szkoły dodatkowych programów, projektów.

I tak:

W zeszłym roku szkolnym zakończono realizację dwóch projektów: **„Pierwsze Uczniowskie Doświadczenia Droga do Wiedzy”** oraz **„Akademię Młodych Matematyków”**. Jako kontynuacja z poprzednich lat realizowany jest program **„Owoce w szkole”**. Nowe programy edukacyjne wprowadzone w tym roku szkolnym to: **„Ratujemy i Uczymy Ratować”**, **„Od grosika do złotówki”** oraz **„Uniwersytet dzieci”**. Na przyszły rok szkolny zaplanowano już realizację kolejnego projektu **„Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas 1-3”**.

Zespół ewaluacyjny zanalizował tygodniowy rozkład zajęć dla poszczególnych klas.

Z analizy dokumentów wynika, że starano się, aby liczba godzin zajęć dydaktycznych dla poszczególnych klas była rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia, a ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyjało uczeniu się. Tylko w nielicznych przypadkach to ułożenie jest niezgodne z higieną pracy ucznia.

Zauważono, że:

- przekroczono dopuszczalną maksymalną liczbę godzin lekcyjnych w poszczególnych dniach na przestrzeni tygodnia;
 - w klasach trzecich - 3 oddziały po jednym dniu, ale zaplanowano w tych dniach różnorodność zajęć,
 - w klasach czwartych – 3 oddziały po dwa dni, ale dotyczy to tylko jednej z grup - dziewcząt lub chłopców (zajęcia podzielone na grupy np. wychowanie fizyczne, język angielski),
 - w klasach piątych – 3 oddziały po jednym dniu, ale dotyczy to tylko jednej z grup – dziewcząt lub chłopców (zajęcia podzielone na grupy np. wychowanie fizyczne, język angielski)
- zadbano o różnorodność zajęć w danym dniu;
 - we wszystkich klasach, w każdym dniu są zajęcia z elementami ruchu, takie, jak: wychowanie fizyczne, plastyka, technika, muzyka, godzina wychowawcza.

Sami uczniowie mogą postrzegać plan zajęć jako niesprzyjający ich nauce, co można wnioskować z odpowiedzi uczniów w przeprowadzonych ankietach.

Ponad połowa ankietyowanych uczniów czuje się zmęczona z powodu liczby zajęć w szkole:

42% - raczej tak

21% - zdecydowanie tak.

WNIOSKI

1. Procesy edukacyjne są planowane i zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się; realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.
2. Oferta edukacyjna szkoły jest spójna z podstawą programową, a realizacja podstawy programowej w szkole jest monitorowana.
3. Uczniowie czują się zaciekawieni, zainteresowani tematyką zajęć, gdyż stosowane metody i formy nauczania sprzyjają uczeniu się.
4. Przy układaniu tygodniowego planu lekcji należy zadbać o równomierne rozplanowanie zajęć, by nie obciążać uczniów ich kumulacją w danym dniu, oraz o higienę pracy umysłowej.

2) W jaki sposób uczniowie i rodzice wykorzystują informację dotyczącą oceniania uczniów?

Jednym z zadań szkoły i nauczycieli jest zbieranie informacji o stopniu opanowania treści nauczania przez ucznia (funkcja dydaktyczna oceny), planowanie czynności nauczyciela wobec ucznia na podstawie stopnia znajomości zagadnienia i informowanie o przyszłych wynikach ucznia na podstawie bieżących ocen (funkcja dydaktyczno-prognostyczna), przeprowadzenie korekty lub kontynuacji metod pracy z uczniem (funkcja sterująco-metodyczna). Ocenianie winno obejmować kontekst zdrowia psychicznego i fizycznego ucznia (funkcja psychologiczna), jego zaangażowanie, staranność i wkład pracy (funkcja wychowawcza) oraz odróżniać uczniów dobrze przygotowanych do dalszej nauki od tych, którzy danej umiejętności jeszcze nie posiadli (funkcja selektywna) i powinna kształtować stosunki w klasie i określać przygotowanie i predyspozycje ucznia do dalszej nauki.

Ocena może mieć charakter oceny dydaktycznej lub może być ocenianiem społeczno-wychowawczym, gdy nauczyciel ocenia nie tylko osiągnięcia edukacyjne, lecz także motywację do pracy, obowiązkowość czy zachowanie się w różnych sytuacjach. Zawsze jednak powinna ona mieć funkcję diagnostyczną – wspierać szkolną karierę ucznia, monitorować jego postępy i określać indywidualne potrzeby.

Ocena słowna jest dla dzieci bardzo istotna. Ważne jest, aby już na etapie planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciel rozstrzygnął: co i kiedy będzie oceniał oraz w jaki sposób. Częstotliwość oceniania sprawi, że dziecko otrzyma informację o swojej pracy i postępach na bieżąco, co będzie miało znaczenie mobilizujące do dalszego działania. Wtedy proces ten będzie miał charakter nie tylko motywujący ucznia, lecz także wspomagający. Będzie również służył monitorowaniu rozwoju dziecka i doskonaleniu organizacji całego procesu edukacyjnego.

Ocenianie w naszej szkole stara się skutecznie motywować uczniów do dalszej pracy.

Podstawa programowa formułuje wymagania edukacyjne wobec uczniów kończących kolejne etapy kształcenia. Każdy uczeń jest oceniany na co dzień, w trakcie całego roku szkolnego przez swoich nauczycieli. Właściwie stosowana bieżąca ocena uzyskiwanych postępów pomaga uczniowi się uczyć, gdyż jest formą informacji zwrotnej przekazywanej mu przez nauczyciela. Informuje ucznia o tym, co zrobił dobrze, co i w jaki sposób powinien jeszcze poprawić oraz jak ma dalej pracować. Taka informacja zwrotna daje uczniom możliwość racjonalnego kształtowania własnej strategii uczenia się, a zatem także poczucie odpowiedzialności za swoje osiągnięcia. Ocenianie bieżące jest poprzedzone przekazaniem uczniowi kryteriów oceniania, czyli informacji, co będzie podlegało ocenie i w jaki sposób ocenianie będzie prowadzone. Ponadto nauczyciele ustalają kryteria, na podstawie których oceniają uczniów na koniec roku szkolnego. Robią to zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pod koniec nauki w szkole podstawowej uczeń jest poddawany zewnętrznej ocenie przeprowadzanej przez państwowy system egzaminacyjny. Zarówno ocenianie wewnątrzszkolne – bieżące oraz na koniec roku – jak i ocenianie zewnętrzne odwołuje się do wymagań, sformułowanych w podstawie programowej.

Nauczyciele zapoznają rodziców oraz uczniów z programem nauczania, wymaganiami oraz kryteriami oceniania z poszczególnych przedmiotów, o czym świadczą przeprowadzona analiza dokumentacji i wyniki ankiety.

Z podstawą programową zostało zapoznanych 95% ankietowanych rodziców.

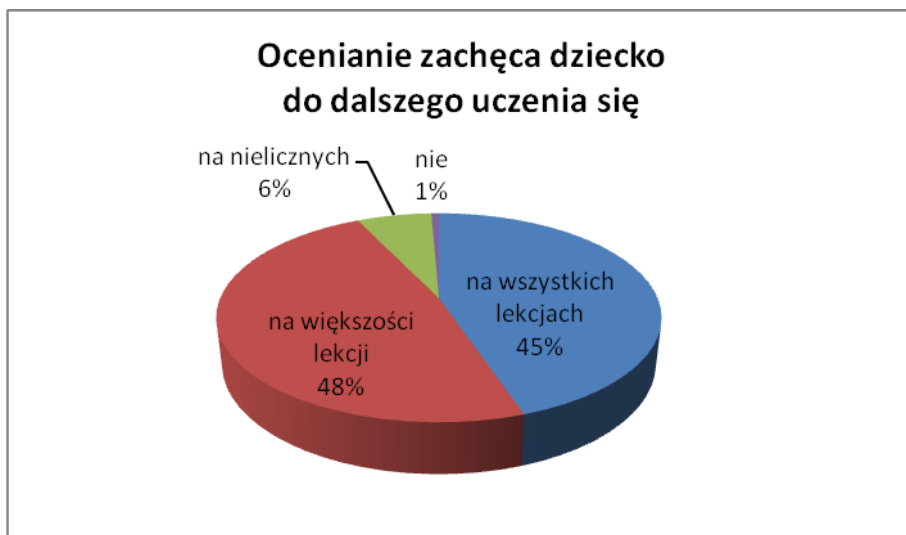
Rodzice uważają, że kryteria oceniania są zrozumiałe – tak uważa 57% badanych, a 36% ankietowanych, że są jawne i przejrzyste.

Połowa badanych uczniów utrzymuje, że otrzymywane oceny motywują ich do dalszej nauki. Podobnie sądzą rodzice, według nich ocenianie na wszystkich (45%) lub na większości (48%) lekcji zachęca do uczenia się- tak uważa 93% respondentów.

Niemniej jednak zdanie to podzielone jest między rodzicami uczniów klas młodszych, a rodzicami uczniów klas starszych. 61% rodziców uczniów klas I-III uważa, że ocenianie dziecka na wszystkich lekcjach zachęca go do dalszego uczenia się, natomiast w klasach IV-VI tylko 19% ankietowanych jest takiego zdania.

rodzice

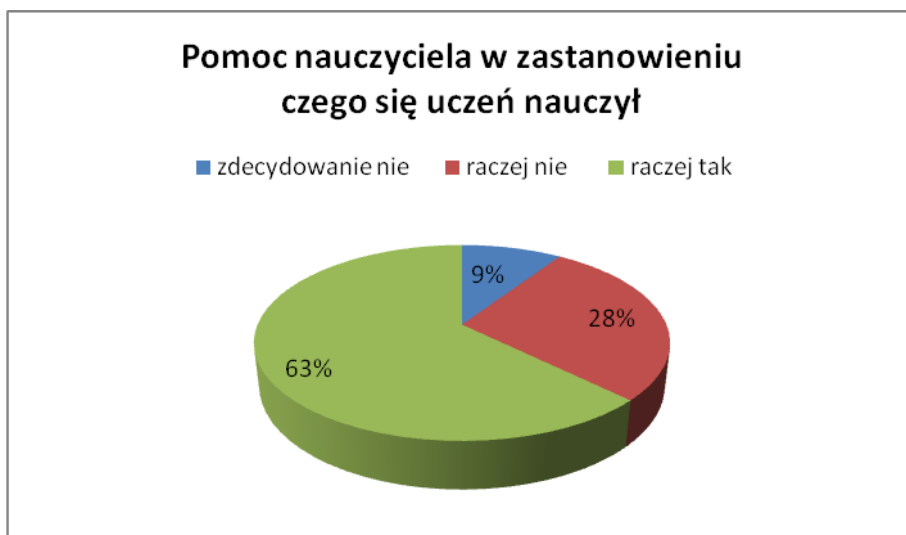

uczniowie

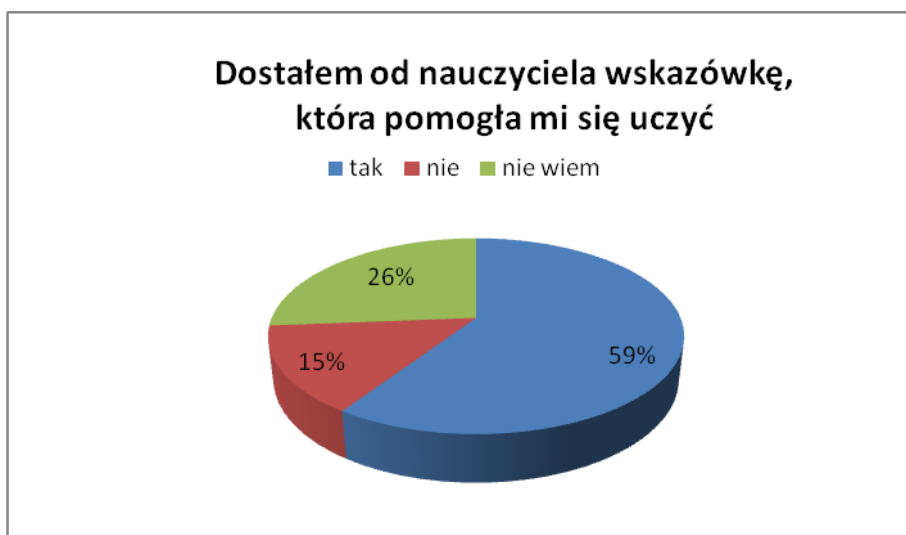

Zdaniem 63% uczniów, nauczyciele uświadamiają im czego się nauczyli na danych zajęciach. Ponad połowa(59%) uczniów otrzymuje od nauczycieli wskazówki, które pomagają im się uczyć.

uczniowie

uczniowie

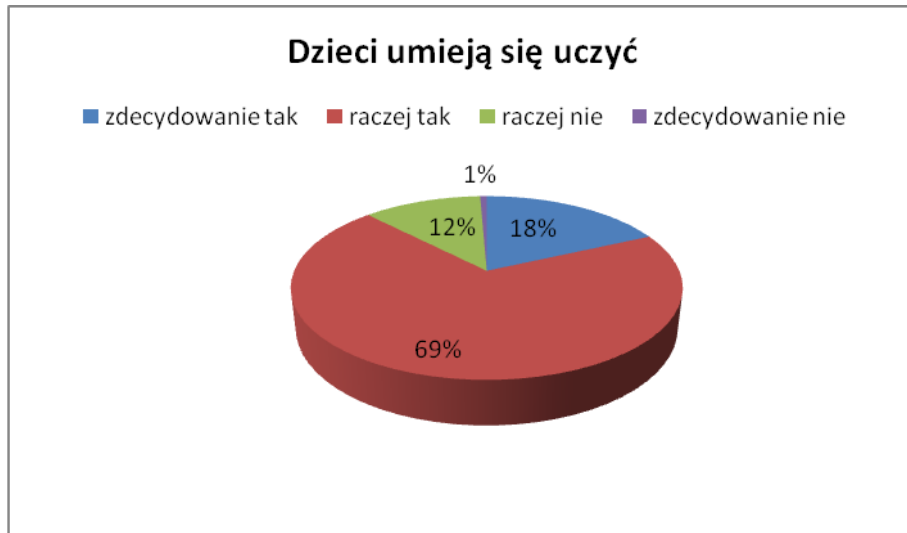

Na podstawie przeprowadzonych badań ustalono, że wskazówki otrzymane przez uczniów od nauczyciela pomagają im się uczyć. Zdaniem rodziców dzieci raczej potrafią się samodzielnie uczyć. Działania rodziców zmierzają do samodzielnej pomocy dziecku w nauce, a 16% z nich szuka pomocy poza szkołą. Natomiast nauczyciele korzystając z diagnozy oferują uczniom odpowiednie dla nich formy zajęć.

I tak:

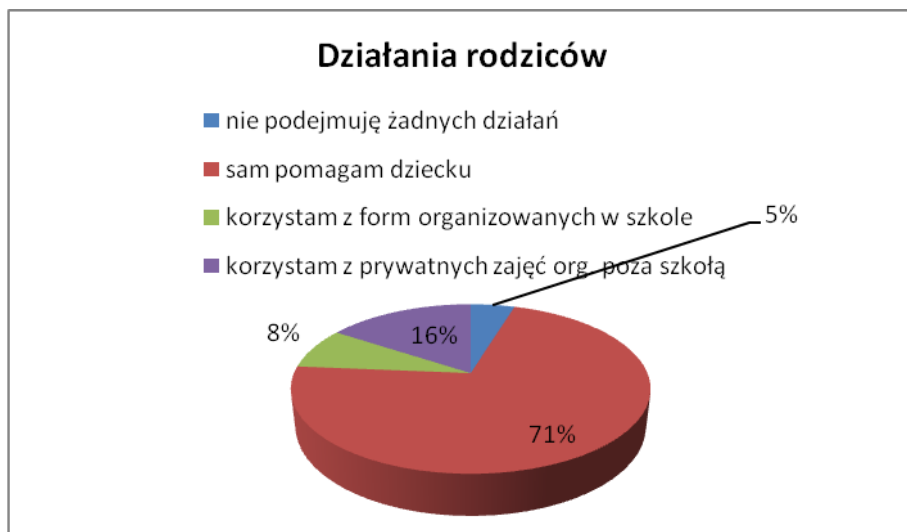
Ankietowani stwierdzili, że ich dzieci umieją się uczyć – 18% rodziców uważa, że - zdecydowanie tak; 69% - raczej tak.

rodzice

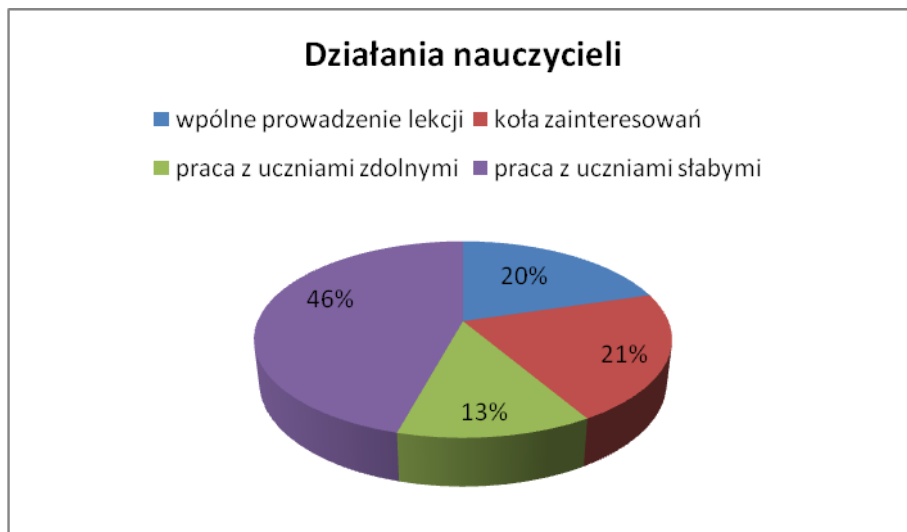
Wykorzystując wiedzę o bieżących ocenach dziecka zdecydowana większość rodziców – 71% pomaga samodzielnie, 16% szuka pomocy poza szkołą, tylko 8% szuka pomocy w zajęciach organizowanych przez szkołę, a 5% nie podejmuje żadnych działań.

rodzice

Według uczniów w pierwszej kolejności nauczyciele pracują z uczniami potrzebującymi pomocy – 46% badanych tak uważa. Natomiast 21% badanych twierdzi, że nauczyciele biorą pod uwagę uczniów chcących rozwijać swoje zainteresowania.

uczniowie

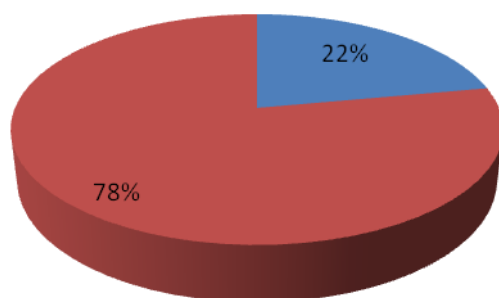
Według ankietowanych rodziców – ich dzieci biorą udział w następujących zajęciach:

rodzice

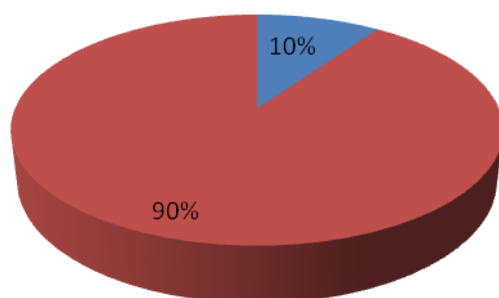
Udział uczniów w kołach zainteresowań

■ tak ■ nie

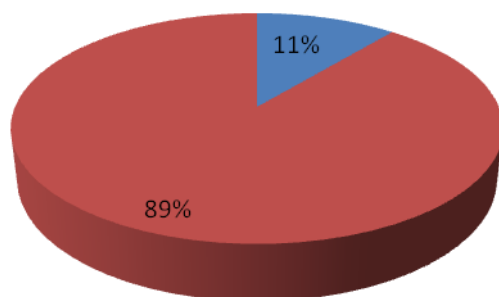
Udział uczniów w zajęciach rewalidacyjnych

■ tak ■ nie

Udział uczniów w zajęciach rehabilitacyjnych

■ tak ■ nie

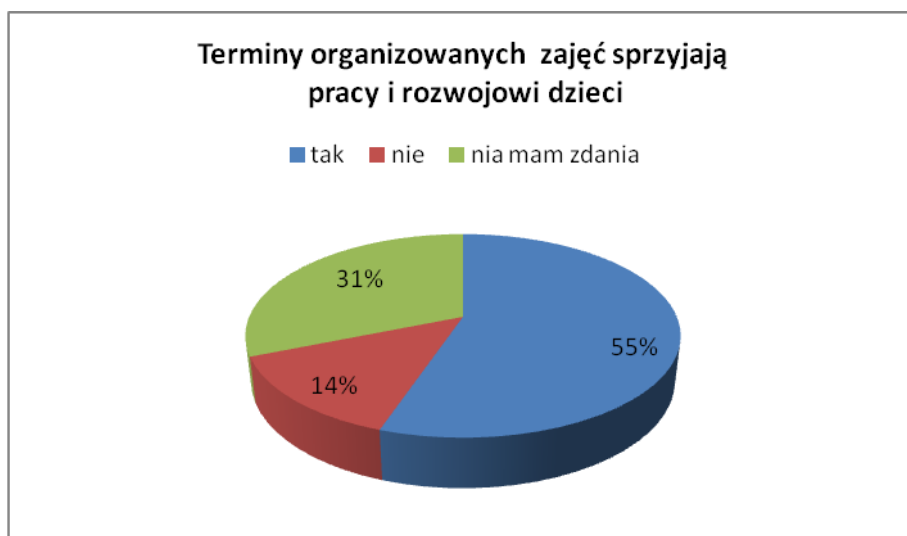

W zajęciach pozalekcyjnych (innych niż proponowane) rodzice wymieniali nie tylko zajęcia organizowane w szkole, ale i poza nią-25% wypowiedzi .

Ponad połowa ankietowanych tj. 55% uważa, że terminy organizowanych zajęć sprzyjają pracy i rozwojowi dziecka.

rodzice

WNIOSKI

1. Nauczyciele zapoznają uczniów i rodziców z wymaganiami edukacyjnymi ze swojego przedmiotu oraz z kryteriami oceniania.
2. Uczniowie otrzymują od nauczycieli informacje i wskazówki pomocne w ich pracy. Zdaniem uczniów systematyczne ocenianie motywuje ich do dalszej pracy, podobnego zdania są rodzice uczniów klas I-III, jednak rodzice uczniów klas starszych nie są przekonani o motywującej funkcji oceny ich dziecka.
3. Rodzice wykorzystują wiedzę o bieżących ocenach dziecka. Udzielają im wsparcia, jednak mało spośród nich szuka pomocy w szkole. Grupa rodziców- 16% zapewnia dzieciom dodatkowe zajęcia poza szkołą.
4. Należy dążyć, aby informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania pomagała uczniom planować swój indywidualny proces uczenia się, poprzez podnoszenie świadomości uczniów o możliwościach wykorzystania różnorodnych metod uczenia się.
5. Szkoła ze swej strony zapewnia uczniom pomoc/180 osób-47%/ oraz formy zajęć rozwijających ich umiejętności i zainteresowania /165 osób- 43%/. Skupia się jednak zdaniem uczniów, przede wszystkim na pomocy. Uczniowie doceniają jednak takie działania jak: wspólne prowadzenie lekcji/20%/, koła zainteresowań/21%/, pracę z uczniem zdolnym /13%/, które ich zdaniem są wyrazem brania pod uwagę ich zainteresowań i potrzeb.
7. Analiza dokumentacji pokazuje, że ilość zajęć dla uczniów potrzebujących pomocy jest znacząco większa od liczby zajęć dla uczniów zdolnych. Także uczniowie w ankietach wskazują na znaczną przewagę zajęć będących wsparciem dla uczniów słabszych.
8. Planując zajęcia dodatkowe należy zapewnić większej ilości uczniów zdolnych odpowiednie dla nich formy zajęć.

3) Jakiego rodzaju działania podejmuje się w celu monitorowania osiągnięć uczniów?

Monitorowanie to sposób kontroli i ocena efektów edukacyjnych uczniów. Polega na systematycznym gromadzeniu, z użyciem różnorodnych metod i narzędzi, informacji o warunkach, przebiegu i efektach działań dydaktyczno-wychowawczych, nieustannym obserwowaniu i badaniu rezultatów realizacji planu działania (programu nauczania) oraz jego ewaluacji (modyfikacji), celem doskonalenia i usprawnienia procesu edukacyjnego.

Istotnym elementem kontroli i oceny procesu edukacyjnego jest:

- gromadzenie i analizowanie informacji o osiągnięciach poznawczych, psychomotorycznych, zachowaniach emocjonalnych dzieci;
- określanie indywidualnych potrzeb uczniów, ich zainteresowań i uzdolnień oraz napotykanych trudności w uczeniu się i ich przyczyn;
- opisywanie rozwoju i postępów edukacyjnych każdego dziecka-ucznia;
- obserwowanie i wspieranie szkolnej kariery dziecka, wzmacnianie jego naturalnej motywacji poznawania – uczenia się;
- diagnozowanie osiągnięć edukacyjnych ucznia i porównywanie ich z określonymi standardami;
- uczenie umiejętności przyjmowania oceny jako elementu rzeczywistości, korzystania z niej w kształtowaniu obrazu samego siebie;
- wdrażanie do przestrzegania norm i zasad funkcjonowania w życiu, w różnych organizacjach i określonych społecznościach;
- sprawdzanie wiadomości, osiągniętych umiejętności i sprawności.

Monitorowanie procesu edukacyjnego i rozwoju dziecka dostarcza nauczycielowi, uczniom i rodzicom odpowiedzi na pytania:

- Jak jest?
- Co na to wpływa?
- Co ułatwia?
- Co utrudnia?
- Jak powinno być?
- Co zrobić, aby osiągnąć cel?

Gromadzenie informacji i ich dokumentowanie powinno dostarczyć nauczycielowi dostatecznie dużo danych, pozwalających wszechstronnie ocenić postępy i rozwój dziecka w formie oceny opisowej.

Informacja ta jest dokumentowana m.in.za pomocą: kart obserwacji, teczek uczniowskich, zapisów w dzienniku, kart oceny, świadectw.

W szkole korzysta się różnorodnych źródeł informacji. Zespół uczniowski, jak i pojedynczego ucznia nauczyciel poznaje poprzez:

- obserwacje dzieci,
- analizy wytworów ich pracy,
- zadania praktyczne dzieci,
- rozmowy i wywiady,
- informacje uzyskane od rodziców (pielęgniarki, lekarza, poradni itp.),
- arkusze obserwacyjne,
- testy sprawdzające,
- ankiety, badania socjometryczne,
- analizę wyników.

Monitoring osiągnięć uczniów prowadzony jest systematycznie poprzez:

- różnego rodzaju diagnozy (np. diagnozę gotowości szkolnej u progu klasy 1, diagnozę umiejętności po klasie 1),
- analizę postępów i trudności wychowanków w nauce i zachowaniu,
- określenie potrzeb i możliwości uczniów i wskazanie korzystania z zalecanych dla nich form pomocy,
- realizację zaleceń wynikających z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- analizę stosowanych form i metod pracy z uczniem zdolnym i ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- analizę frekwencji,
- bieżące ocenianie różnych form aktywności (np. bieżące oceny cząstkowe, karty badania umiejętności w klasie 1, testy kompetencji, sprawdziany i kartkówki, odpowiedzi ustne, analiza wytworów dziecka, kontrola prac domowych uczniów, poprawa zeszytów ćwiczeń itp.)
- analizę wyników podsumowania śródrocznego i klasyfikacji rocznej,
- analizę osiągnięć w konkursach, zawodach sportowych,
- analizę czytelnictwa,
- analizę osiągnięć z wewnętrznego badania (np. w klasie piątej) i zewnętrznego sprawdzianu umiejętności uczniów (sprawdzian po klasie szóstej oraz Ogólnopolskie Badanie Umiejętności Trzecioklasistów OBUT)

Testy są sprawdzane, analizowane, a na ich podstawie w zespołach wysuwane są wnioski. Z wynikami i wnioskami zapoznaje się Radę Pedagogiczną. Dalej wnioski wdrażane są do planu przyszłorocznej pracy nauczycieli. O ogólnych wynikach i wnioskach na zebraniach informowani są rodzice. Szczegółowe informacje dotyczące dziecka znajdują się na stronie internetowej (dostępne poprzez indywidualny kod).

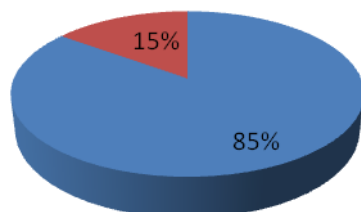
W szkole systematycznie informuje się rodziców o postępach dzieci podczas zebrań rodziców z wychowawcami klas oraz indywidualnych konsultacji z nauczycielem danego przedmiotu.

Według badanych najlepszym sposobem monitorowania osiągnięć dziecka jest systematyczne sprawdzanie wiedzy i umiejętności poprzez testy, kartkówki, sprawdziany – tak sądzi 85% badanych. Najmniej pożądaną są testy kompetencji – 17%.

rodzice

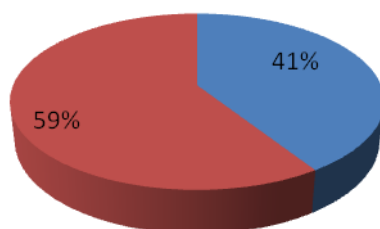
Systematyczne sprawdziany pisemne

■ tak ■ nie

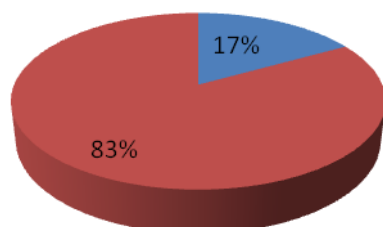
Systematyczne odpowiedzi ustne

■ tak ■ nie

Sprawdziany kompetencji

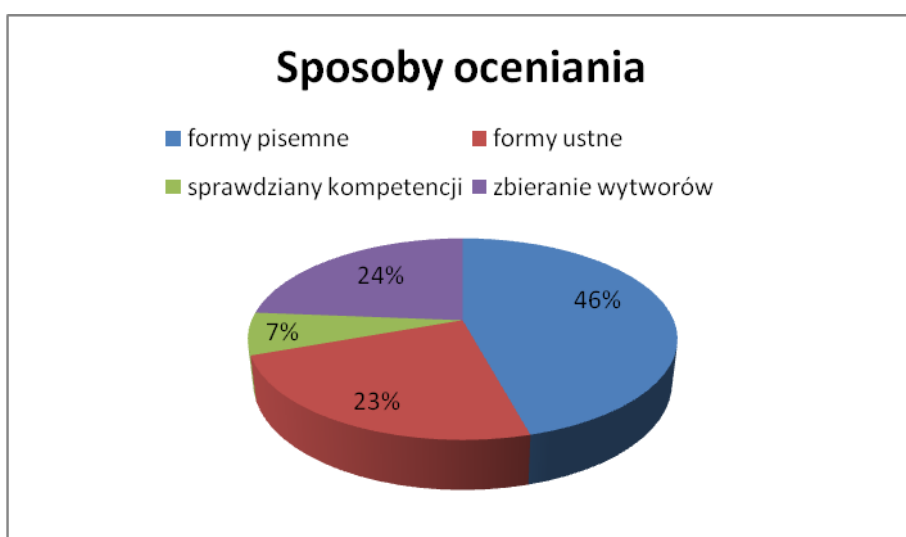
■ tak ■ nie

Uczniowie twierdzą, że o postępach w nauce najlepiej informują ich formy pisemne. Tak uważa 46% ankietowanych.

uczniowie

Dyrekcja poprzez m.in. nadzór pedagogiczny monitoruje osiągnięcia uczniów:

- dokonując analizy dokumentacji pedagogicznej
 - nauczycieli (dzienniki lekcyjne, pozalekcyjne, zajęć indywidualnych itp.) pod kątem bieżących osiągnięć uczniów,
 - zespołów samokształceniowych (plany i wnioski, pod kątem wyników z olimpiad, konkursów przedmiotowych oraz wyników testów kompetencji po klasie 3 i 6),
- obserwując zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości, imprezy klasowe, szkolne przygotowywane przez dzieci pod kierunkiem nauczyciela (np. pod kątem rozwijania uzdolnień dzieci),
- przeprowadzając rozmowy z nauczycielami, uczniami i rodzicami (w tym z Radą Rodziców),
- monitorując realizację podstawy programowej, poziom bezpieczeństwa uczniów.

Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych zapisywane są w protokołach Rady Pedagogicznej oraz dokumentacji poszczególnych zespołów.

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do planowania procesów edukacyjnych:

- pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- pracy zespołów przedmiotowych i zadaniowych oraz wychowawczych, oraz w planowaniu nadzoru pedagogicznego oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli i organizacji pracy szkoły.

W wyniku monitorowania osiągnięć uczniów podejmuje się następujące działania:

- w przypadku uczniów mających trudności:

- osobisty kontakt z rodzicami ucznia,
- lekcje powtórzeniowe (uzupełniające wiadomości),
- zajęcia wyrównawcze,
- rewalidację,
- kierowanie do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

- w przypadku uczniów zdolnych:

- wprowadzenie dodatkowych zajęć dla w celu przygotowania ich do udziału w konkursach przedmiotowych,
- koła zainteresowań,
- uczestnictwo w konkursach przedmiotowych i artystycznych,
- zajęcia indywidualne,
- indywidualne programy.

- inne

- dla nauczycieli w ramach WDN organizowane są szkolenia mające na celu doskonalenie warsztatu pracy,

Osiągnięcia i sukcesy uczniów publikowane są na stronie internetowej szkoły, oraz dokumentuje się w kronice szkolnej; puchary, nagrody wyeksponowane są w specjalnych gablotach, dyplomy umieszcza się na tablicy osiągnięć w ogólnodostępnych miejscach szkoły. W wielu miejscach (na korytarzach i w salach) prezentowane są prace dzieci wykonane różnorodną techniką.

Nazwiska uczniów mających celujące i bardzo dobre wyniki w nauce oraz wzorowe zachowanie umieszcza się w Złotej Księdze. Najlepszy uczeń i najlepsza uczennica kończąca szkołę otrzymuje „Srebrną Odznakę”.

WNIOSKI

1. Nauczyciele diagnozują możliwości edukacyjne swoich uczniów, systematycznie monitorują ich postępy oraz uwzględniają potrzeby i możliwości w planowaniu procesów edukacyjnych.
2. Rodzice w różnorodny sposób i systematycznie są informowani o postępach swoich dzieci.
3. W szkole analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów, doskonalą je i wdraża wnioski z tych analiz do pracy w następnych latach. Są ważnym elementem w planowaniu pracy nauczycieli.
4. Kontynuacja dotychczasowych form monitorowania oraz realizowania wniosków z analiz osiągnięć uczniów.

III. KOŃCOWE WYNIKI

WNIOSKI DO WDROŻENIA W ROKU SZKOLNYM 2012/2013

1. Przy układaniu tygodniowego planu lekcji należy zadbać o równomierne rozplanowanie zajęć, by nie obciążać uczniów ich kumulacją w danym dniu, oraz o higienę pracy umysłowej.
2. Należy dążyć, aby informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania pomagała uczniom planować swój indywidualny proces uczenia się, poprzez podnoszenie świadomości uczniów o możliwościach wykorzystania różnorodnych metod uczenia się.
3. Planując zajęcia dodatkowe należy zapewnić większej ilości uczniów zdolnych oraz ze szczególnymi zainteresowaniami odpowiednie dla nich formy zajęć (poszerzenie oferty).

Raport sporządziły:

Maria Batko - Kotaś
Monika Czekańska – Buła
Iwona Gawrońska – Lacheta
Maria Głowacka
Dorota Przebinda
Beata Żądło

